

Nárůst respiračních onemocnění a Imunita.

Jak hasit požár povodní

- CZ24 News | 7. října 2021

Možná jste si toho taky již všimli: školní třídy jsou poloprázdné, každému druhému dítěti visí z nosu nudle jak cep, lidé pokašlávají. Běžné na tuto roční dobu, nabízí se říct. Ale ne tak docela.

Počet respiračních onemocnění je větší než v běžných letech.

V německém příhraničí možná naladíte i německé rádio, kde reportérka hlásí: „Zatímco třídy zejí prázdnotou, ordinace dětských lékařů jsou přeplněné, takový nával dětských virových respiračních onemocnění ani Spolkový stát Německo nepamatuje...“

Za poslední zhruba rok a půl žilo obyvatelstvo „vypělého“ světa Covidem-19. Covid byl alfou a omegou veškerého konání. I ten, kdo coronavirus bral střízlivě a přísně podle jeho epidemiologických vlastností, tedy virulence, mortality a letality, a vnímal ho jen jako jedno z široké palety rizik číhajících na oslabené jedince, i ten, kdo odmítal počítat jen mrtvé na covid a zajímal se i o nemocnost a úmrtnost populace jako celku a na všechny možné příčiny, i ten, kdo se covidu odmítal bát takovým způsobem, jaký mu nutila politická reprezentace pseudoodborníků, i ten, kdo se nechtěl logicky si vzájemně odporujících opatření a nesmyslných manévřů zúčastnit – musel. Stát ho k tomu svou legislativou donutil. A často i obušek aktivního policisty, který buď toužil po medaili, anebo měl prostě abstrák, že si už dlouho nebouchnul do živého.

Většina lidí se ale rozumných opatření účastnit chtěla, alespoň na začátku. Dokud se nezpolitizovala.

S postupem času vůle dodržovat nařízená opatření motivovaná snahou bojovat proti pandemii v populaci klesala a stala se spíše nepřímým hlasováním o důvěře a nedůvěře vládě.

Ovšem i racionální skeptik, který odmítal paradoxní a rozporuplná opatření a chodil i v době lockdownu do práce, do ochodů či na úřady, přičemž dodržoval nařízené rozestupy a desinfikoval si ruce, byl zkrátka v kontaktu s menší než obvyklou koncentrací lidí, s větší než obvyklou mírou dezinfikování předmětů, se kterými ve veřejných prostorách přišel do styku. To v zásadě jistě není špatné a jistě se setkal s menším množstvím choroboplodných zárodků než bez těchto opatření. Dá se říci, že v danou chvíli měl menší šanci onemocnět a méně šířit nákazu.

Za této konstelace asi sotva mohlo někoho překvapit, že zdánlivě „zmizela“ například pravá chřipka. V sezóně 2020-2021 prostě každoroční chřipková epidemie téměř neproběhla. Důvodů bylo víc. Zaprvé chřipka probíhala skrytě, často jako coinfekce ke covidu. Zadruhé v rámci covidové fobie probíhaly testy prakticky pouze na covid; kdo vykazoval známky respiračního onemocnění, ale nebyl testem shledán pozitivním na covid, už nebyl příliš „řešen“. Pravá chřipka tak probíhala bez rozpoznání. A zatřetí lidé byli schovaní doma, nestýkali se – a tak se ani chřipka příliš šířit nemohla. Samozřejmě to ale neznamená, že by neexistovala.

V celém evropském regionu tak bylo zachyceno jen méně než tisíc pozitivních vzorků na chřipku, plyne ze společné zprávy Národní referenční laboratoře pro chřipku a nechřipkovou respirační virovou onemocnění a Oddělení epidemiologie infekčních nemocí SZÚ.

Chřipkový virus patří mezi ty, které se stávající úrovní vědeckého poznání nejsou eradikovatelné. Virus si tedy vesele existoval dál – a u pár jedinců mutoval dál.

Nicméně imunita pracuje trochu jinak. Každou sekundu jsme vystavováni miliardám různých antigenů, každou vteřinou je naše T-Lymfocyty načítají a předkládají B-lymfocytům a plasmocyty poté vytvářejí protilátky. Paměťové buňky to všechno ukládají a makrofágy uklízejí nepořádek. Občas se nějaký virus dostane i do nitra buňky a párkrát se replikuje, ale vzápětí to zpravodajské jednotky zachytí a zásahovka vyčistí dříve, než si naše vědomí čehokoli všimne. A pak nastane rádiový klid. Někde tiše probíhá další mutace, ale populace nereaguje stejným tempem, jako se vyvíjí a mutuje prostředí. Tady v rohu vymutuje adenovirus, jinde zase RSV, a ještě jinde rotavirus. Mutace znamená jen to, že změní signální znaky, na které jsou naše zásahové jednotky připravené. Mutace se sice dějí postupně a průběžně, ale kolektivní imunita je nenačitá. Vzniká něco jako imunitní dluh. (Děkujeme předem za nadávky za tento náš nový termín.)

Ačkoliv se o tom zatím ještě příliš ve zprávách nemluví, ve Spolkové republice Německu již nyní pediatri hlásí, že jsou naprosto přetížení. Nezvládají nápor malých pacientů. Děti i dospělí polehávají doma se „sezónní virózou“. V Německu – dokonce i mimo odborné kruhy, tedy v médiích – je tento stav zcela bez zastření interpretován tak, že minulý rok v zimě byli lidé uzavřeni v karanténě – tedy bez kontaktu – tedy se viry nešířily – tedy nyní nastřádané zmutované virulentní kmeny dohánějí imunitní dluh a šíří se s intenzitou o to větší.

Ale co s dluhem? No – byť nám politická reprezentace tvrdí opak a tváří se, že kupříkladu veřejný dluh se splácet nikdy nemusí, ekonom ví, že každý dluh dříve či později splacen být musí. Protože pokud je původním dlužníkem nesplacen, náklady za něj převezme někdo jiný, ale nevysublimuje. A tak také imunitní dluh přirozeně musí být splacen. A zdá se, že jej splácíme právě teď.

Když přišel náraz epidemie Covid-19, nejprve se objevilo něco, čemu se říká harvesting efekt: Virus nejprve ukončil život jedincům, kteří již byli věkem, svým způsobem života či různými přidruženými onemocněními natolik oslabení, že jim tento virální insult stačil, aby ho nezvládli. Ano, jistě, byli mezi nimi i zdraví jedinci, kteří nikdy nebyli nemocní, měli rodiny, měli děti. A i ti bohužel infekci koronavirem nepřežili. Je nám to fakt líto a nezlehčujeme to. Ale – statistikám dominují oslabení jedinci prvního typu.

Tím, že tyto jedince virus usmrtil, zvýšil počet zemřelých v jednom roce, ale současně snížil počet zemřelých v roce následném, protože řada lidí prostě zemřela o několik měsíců dřív, než by se stalo bez pandemie. To je podstatou harvesting efektu. A tento efekt existuje a existoval by i bez jakéhokoliv přispění jakéhokoliv úředníka. Poprvé se začalo hovořit o harvesting efektu před pár lety ve Francii, kdy nastala dusna a horka a to léto umřelo statisticky významné množství kardiálně slabých jedinců. I těch je nám samozřejmě líto. (Trochu i litujeme, že bystrý socialistický politik tenkrát nezavedl něco jako daň z horka, nebo dusné poplatky, protože by to bezesporu bylo skvělé řešení hodné úředníka.)

Vedle toho se ovšem objevil ještě jeden efekt, řekněme mu onen imunitní dluh. A za tento druhý efekt je již stát přímo zodpovědný:

Hloupý stát, místo toho, aby chránil slabé jedince před nákazou, prakticky uzavřel a izoloval jedince zdravé. A především děti, byť bylo od začátku známo, že děti ani nejsou cílovou skupinou koronaviru, ani nejsou přenašeči.

Zabránil tím neustálé komunikaci jedinců s virovým prostředím populace, zabránil neustálému kontaktu s antigeny, které mutují všude možně. Jako kdyby prostě znemožnil vašim Windows, aby se aktualizovaly a byly neustále připraveny na nové a nové taktiky napadení. A pak vás stát se zastaralým softwarem pustil do jámy lvové.

Jakmile stát z pozice moci a z pozice naivní, kolektivistické víry začne intervenovat do neviditelné

ruky trhu a snažit se ji zregulovat, ekonomika začne ztrácet svou efektivitu. Ne, centrálně plánovaná ekonomika nemůže dlouhodobě fungovat. A zrovna tak jakmile stát z pozice naivní víry, že může individuální motivací jednotlivce vyhnout se nákaze nahradit plošným befelem, objeví se efekty, které zpočátku nebyl schopen vůbec domyslet. Náš ekosystém byl vychýlen z rovnováhy; proto je letošní sezóna respiračních onemocnění obzvláště krutá. Ekosystém, jako ekosystém.

Vím, řeknete: Ale stát přeci musel ochránit slabé, musel ochránit lidi v domovech důchodců, musel začít očkovat, musel... Co všechno ještě musel? A rozporuje tu snad někdo fakt, že očkování snižuje v nadpolovičním procentu případů pravděpodobnost těžkého průběhu onemocnění? A byl to vážně stát, který přišel s vakcínou? Nebyly to soukromé farmaceutické firmy, na kterých byl stát závislý?

Vymyslel jediný stát, jediný státní úředník, jediný státní institut jakoukoliv z vakcín u nás používaných? Rozporuje tu snad někdo, že starý, nemocný člověk by se měl před covidem chránit, chce-li jej přežít? A může snad kdokoliv dokázat, že individuální touha jedince vyhnout se nákaze má na dotyčného menší ochranný efekt než příkaz státu vyhnout se nákaze? A může snad někdo rozporovat fakt, že jsme si kvůli nařízené ochraně mladých, zdravých, neohrožených lidí všichni kolektivně nastrádali imunitní deficit, kvůli němuž jsme dnes všichni nemocní víc? Nemůže? Tak asi tak.

Autory tohoto textu jsou Markéta Šichtařová, ekonomka, a prim. MUDr. Martin Vavruša, ředitel privátní kliniky Xyrix.

Autor: Markéta Šichtařová, prim. MUDr. Vavruš